22/04/2022

Τα πασχαλινά έθιμα σε Σποράδες και Μαγνησία

/ Παράδοση

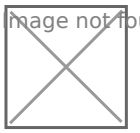

Τα πασχαλινά έθιμα στην χερσαία Μαγνησία μπορεί να μην είναι ευρέως γνωστά, αλλά ποικίλλουν, κυρίως τις ημέρες που προηγούνται του Αγίου Πάσχα και άλλα εξ αυτών έχουν βαθιά στο παρελθόν τις ρίζες τους, όπως αυτά της Σκιάθου, ενώ άλλα διαμορφώθηκαν τις περασμένες δεκαετίες, κυρίως στον Βόλο, προσαρμοσμένα στις σύγχρονες απαιτήσεις.

ΒΟΛΟΣ: Στην πρωτεύουσα της Μαγνησίας, καθ' όλη τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας, που διαδραματίζεται το Θείο Δράμα, έχουν την τιμητική τους τα περίφημα τσιπουράδικα της πόλης, αφού κατακλύζονται από κόσμο, ντόπιους και επισκέπτες για τις νηστίσιμες θαλασσινές λιχουδιές, ενώ τη Μεγάλη Παρασκευή είναι πλέον πατροπαράδοτη συνήθεια, αμέσως μετά την περιφορά των Επιταφίων, να καταλήγουν όλοι σε κάποιο τσιπουράδικο σε ένδειξη πένθους, όπως γίνεται συνήθως μετά από την απώλεια κάποιου προσφιλούς ανθρώπου της οικογένειας.

Λίγο νωρίτερα, όλοι οι Επιτάφιοι των ναών του κέντρου του Βόλου, κατευθύνονται και συναντώνται στην κεντρική παραλία όπου ακούγονται ψαλμοί και το «...Ω γλυκύ μου έαρ».

ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΞΕΝΙΑΣ: Την Μεγάλη Παρασκευή χιλιάδες πιστοί συρρέουν, στη μονή της Παναγίας Ξενιάς, στους πρόποδες της Όθρυος, όπου στον επονομαζόμενο λόφο του Γολγοθά, γίνεται πιστή αναπαράσταση της Αποκαθήλωσης του Χριστού και στην συνέχεια ο ενταφιασμός του σε σπηλιά, που σφραγίζεται με βουλοκέρι, σύμφωνα με την παράδοση μέχρι την επόμενη μέρα της Ανάστασης. Το έθιμο καθιερώθηκε για πρώτη φορά το 1976,από τον τότε μητροπολίτη Δημητριάδος και στη συνέχεια Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Χριστόδουλο.

ΣΚΙΑΘΟΣ: Στη Σκιάθο, ατμόσφαιρα κατάνυξης και πένθους χαρακτηρίζουν καθ' όλη τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας το νησί, αφού είναι ίσως η μοναδική περιοχή στην Ελλάδα όπου τηρείται το Αγιορείτικο Τυπικό, δηλαδή όπως ορίζεται

και στις μονές του Αγίου Όρους, όσον αφορά την Ακολουθία του Επιταφίου.

Τη Μεγάλη Παρασκευή, μέσα σε βαριά ατμόσφαιρα, ο Επιτάφιος κατεβαίνει τα πέτρινα καλντερίμια στα σοκάκια της παλιάς Σκιάθου στη 1:00 ,ενώ ένας ντελάλης, που ονομάζεται προεξάρχων, ψάλλει και απαγγέλει τους θρηνητικούς ψαλμούς ως προπομπός του Επιταφίου που ακολουθεί.

Η συγκέντρωση των Επιταφίων γίνεται στον Καθεδρικό των Τριών Ιεραρχών, στην πλατεία πάνω από το παλιό λιμάνι της Σκιάθου, εκεί όπου σήμερα η περιοχή είναι γνωστή σαν τα «Σκαλάκια με τις μαξιλάρες». Μαζεύονται οι πιστοί από όλες τις εκκλησιές της Χώρας, δηλαδή τους Επιταφίους του Αγίου Νικολάου και της Παναγίας Λημνιάς, και ακολουθούν με κεριά στα χέρια την περιφορά των Επιταφίων σε κάθε γωνιά της Σκιάθου.

Όλα τα σπίτια στο νησί είναι φωταγωγημένα, ενώ στις αυλές τα αναμμένα κεριά και το λιβάνι που καίει, αναδύει αρώματα, δημιουργώντας μία κατανυκτική και μυστικιστική ατμόσφαιρα.

Η περιφορά των Επιταφίων διαρκεί όλη τη νύχτα, μέχρι τα ξημερώματα και η επιστροφή στις εκκλησίες γίνεται γύρω στις 5:30. Εκεί πραγματοποιείται από τους ιερείς η αναπαράσταση της «εις Άδου Κάθοδος» του Χριστού και ενώ ψάλλεται το «Αρατε Πύλας», ο ιερέας ανοίγει χτυπώντας δυνατά την εξώθυρα του Ιερού Ναού.

Μερικές ώρες αργότερα, το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου, οι πιστοί θα ξαναπάνε στην εκκλησία για τη Λειτουργία της Πρώτης Ανάστασης. Οι καμπάνες θα χτυπήσουν χαρμόσυνα σε όλο το νησί για να διαδώσουν σε κάθε μεριά της Σκιάθου τη νίκη της ζωής επί του θανάτου, ενώ ο ιερέας ραίνει τους πιστούς με φύλλα βάγιας, σύμβολο νίκης και θριάμβου.

Την Κυριακή του Πάσχα, σε όλο το νησί κυριαρχεί το γλέντι με το ψήσιμο του οβελία και συμμετέχουν ντόπιοι και επισκέπτες.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ